Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

11 MRT 2025

Ons kenmerk 0000794411

Onderwerp
Raadsinformatiebrief Jeugdbescherming West en Toekomstscenario

Datum
6 maart 2025

Geachte raadsleden,

In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de effecten van de invoering van de caseloadverlaging bij de Gecertificeerde Instelling (GI). Het gaat daarbij om een verlaging van de werkdruk van jeugdbeschermers en een werkwijze voor kinderen zonder vaste jeugdbeschermer. Daarna informeren wij u over de richting van het toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zoals is opgenomen in de Tweede Kamerbrief van 5 november jl.

1. Invoering caseloadverlaging en kinderen zonder vaste jeugdbeschermer
U bent eerder geïnformeerd (A22045) over de bestuurlijke, landelijke afspraken van oktober 2023 op basis waarvan in 2024 een caseloadverlaging is ingevoerd voor de jeugdbescherming. Oftewel: minder jeugdigen per jeugdbeschermer.
Aanleiding hiervoor was dat in de afgelopen jaren de uitvoering van de jeugdbescherming onder grote druk is komen te staan door het huidige ingewikkelde stelsel. In combinatie met een aantal maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de toenemende complexiteit van de gezinsproblematiek (waaronder complexe scheidingen) en de druk door sociale media. Andere oorzaken zijn personeelstekorten, waardoor kinderen moeten wachten op een jeugdbeschermer en het gebrek aan tijdige en passende jeugdhulp. Hierdoor kregen kinderen en gezinnen niet altijd de goede zorg. En is in de afgelopen jaren de caseload voor de jeugdbeschermers (en jeugdreclasseerders) aanzienlijk toegenomen, hetgeen ook tot een verhoogde uitstroom van medewerkers uit de jeugdbescherming en/of de sector heeft geleid. Met de invoering van een landelijke caseloadnorm zijn er landelijk afspraken gemaakt om de werkdruk bij jeugdbeschermers te verlagen.

<u>Jeugdbeschermers ervaren meer rust</u>
Vanaf 2024 sturen de GI's[1] strak op de landelijk vastgestelde caseloadnormen. Nu al kan worden vastgesteld dat dit voor de jeugdbeschermers veel rust geeft. Niet langer worden bij ziekte of vertrek van collega's de cases naar de wel inzetbare jeugdbeschermers plotseling voor korte of langere tijd verplaatst met alle gevolgen van dien voor de werkdruk en kwaliteit van werken. In de huidige situatie is er sprake van een evenwichtige en stabiele caseload van jeugdbeschermers. Dat heeft een positief effect op jeugdbeschermers, zij ervaren als gezegd nu meer rust. Daarnaast verwachten de GI's hiermee hun wervingspositie op de arbeidsmarkt te versterken.
In 2024 is er sprake van een uitzonderlijk hoge wervingsopgave vanwege de invoering van de lagere caseloadnorm en het is in elk geval hoopgevend dat het JB west grotendeels gelukt is om in de regio Zuidwest (ZW) de benodigde 75 fte te werven. Dit zorgt er nog niet direct voor dat JB west alle jeugdigen direct kan koppelen aan een vaste jeugdbeschermer. Dit komt door de inwerkperiode van de relatief hoge instroom van nieuwe medewerkers. Zo duurt het 6 tot 9 maanden aan intensieve werkbegeleiding, alvorens iemand zelfstandig als jeugdbeschermer een caseload kan draaien. JB west verwacht dat in de loop van het eerste kwartaal 2025 een verbetering van deze situatie zichtbaar wordt.

[1] In onze regio zijn drie GI's actief: JBwest, William Schrikker Stichting en het Leger des Heils. JBwest voert in onze regio verreweg het grootste aantal jeugdbeschermingsmaatregelen uit. De William Schrikker Stichting en het Leger des Heils zijn beide landelijk werkende GI's.

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C003606

Aantal kinderen zonder vaste jeugdbeschermer
In de regio ZW monitoren wij daarom sinds de zomer maandelijks het aantal jeugdigen zonder vaste jeugdbeschermer. In onderstaande tabel zijn de aantallen voor Haaglanden te zien.

Datum	Aantal	Percentage
20 september '24	159	16
1 november '24	174	17
1 december '24	130	13
1 januari '25	133	13
1 februari '25	99	10

Werkwijze gezinnen zonder vaste jeugdbeschermer
Voor de jeugdigen zonder vaste jeugdbeschermer heeft JB west een werkwijze ontwikkeld waarmee JB west de veiligheid van de jeugdigen goed kan monitoren. JB west houdt zich daarbij aan het landelijk bepaalde handelingsperspectief bij onderbezetting. Wekelijks wordt er gemonitord, ouders/jeugdige hebben een aanspreekpunt en door een gedragswetenschapper wordt regelmatig de situatie beoordeeld. Wanneer er zich signalen voor doen van onveiligheid wordt daarop gelijk geacteerd, wordt hulp ingezet en krijgt een jeugdige de hoogste prioriteit. Uiteindelijk staan gezinnen maximaal zes maanden op de monitorlijst. Het niet hebben van een vaste jeugdbeschermer is ook een landelijk onderwerp. Daar wordt door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) nader onderzoek naar gedaan. De overige twee Gecertificeerde instellingen, de William Schrikker Stichting en het Leger des Heils, hanteren vergelijkbare werkwijzen.

2. Landelijke besluitvorming toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
Op 5 november jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van het landelijk programma toekomstscenario in de voortgangsbrief Jeugd[2]. Hierin is, naast aandacht voor de ervaringen in de landelijke proeftuinen, richting gegeven aan het te vormen Regionaal VeiligheidsTeam (RVT).

De gekozen ontwikkelrichting voor het RVT is als volgt:
- een zelfstandige organisatie waarin de meeste functionaliteiten van Veilig Thuis en de GI's, en een aantal taken van de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) gericht op jeugdbescherming opgaan;
- de nieuwe organisatie treedt in de plaats van bestaande organisaties, en daarmee is er geen voorkeur voor het uitwerken van een netwerksamenwerking;
- een team dat zich richt op onveiligheid voor zowel kinderen als volwassenen (0-100 jaar);
- uitwerking van het RVT als decentraal aangestuurd op de schaal van 25 veiligheidsregio's; van belang hierbij robuustheid RVT, doelmatige bedrijfsvoering en kwaliteit;
- RVT's moeten kwaliteit, continuïteit en rechtsgelijkheid bieden; monitoring, toezicht en sturing hierop zowel vanuit gemeenten als het Rijk (mede o.b.v. adviezen Rekenkamer en inspecties);
- gezien de aard van de taken de keuze voor een publiekrechtelijke organisatie;
- nauwe samenwerking met de lokale teams is een belangrijke voorwaarde;
- waarbij jeugdreclassering (JR) onder centrale sturing gebracht wordt en waarborging van verbinding van JR-expertise met het RVT moet worden uitgewerkt.

De komende maanden wordt bovenstaande ontwikkelrichting landelijk uitgewerkt, inclusief de benodigde transitiemiddelen en de structurele (financiële en juridische) randvoorwaarden. Pas daarna wordt er, afhankelijk van de uitkomsten van die uitwerking, een definitief besluit genomen voor de toekomstige inrichting en een daarbij passend transitiepad. Deze besluitvorming wordt in het voorjaar van 2025 verwacht.

Het is positief dat er vanuit de bestuurlijke opdrachtgevers (ministeries van JenV en VWS en VNG) van het toekomstscenario richting is gegeven. Het is belangrijk het huidige systeem te vereenvoudigen, afscheid te nemen van het estafettemodel en de overlap uit de werkprocessen te halen. Onlangs hebben de GI's besloten uit het landelijk programma Toekomstscenario te stappen. Aan de inzet in de proeftuinen verandert niets, ook in Haaglanden blijven de GI's participeren in de proeftuin.

[2] https://tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2024Z17454&did=2024D42023

Voor een goede voorbereiding op de transitieperiode naar het toekomstscenario wordt momenteel in samenspraak met JB west en de jeugdbeschermingsregio ZW een meerjarenaanpak ontwikkeld om, na het besluit in het komende voorjaar, zo goed mogelijk toe te werken naar het toekomstscenario en daarnaast de continuïteit van de uitvoering van de huidige wettelijke taken te bewaken.

Regionale ontwikkelingen met betrekking tot het Toekomstscenario
Zoals al eerder is gemeld (in: A22045, A34041 en A24007) is er een regionale proeftuin in Haaglanden waarin nu circa 20 gezinnen worden begeleid, voor deze gezinnen wordt een verklarende analyse gemaakt: voor álle gezinsleden en over álle domeinen heen. In alle casuïstiek speelt een vorm van bestaansonzekerheid. Dit benadrukt de noodzaak van een integrale aanpak met andere gemeentelijke domeinen als schuldhulpverlening, huisvesting, participatie etc. Om deze samenwerking te faciliteren/aan te jagen heeft er begin 2024 een regionale bijeenkomst plaatsgevonden tussen de teamleden van de proeftuin en de collega's van de domeinen bestaanszekerheid van Delft, Den Haag en Westland. De keten wordt verkort door slechts één keer onderzoek te doen. De ervaringen van één jaar proeftuin, zijn weergegeven in een magazine[3].

De afgelopen jaren is de samenwerking tussen de aanpak Huiselijk Geweld en Jeugdbescherming geïntensiveerd. Zo is de routekaart naar veiligheid ontwikkeld die te zijner tijd kan worden gebruikt door het RVT, deze routekaart kan zowel gebruikt worden voor huishoudens zonder én met kinderen. Al meer dan 200 professionals zijn getraind in het gebruik van de routekaart. Aan de hand van het kwaliteitskader werken aan veiligheid, dat gericht is op lokale teams, is in 2022 en 2023 met alle regiogemeenten gewerkt aan het versterken van de lokale aanpak Huiselijk Geweld. Alle gemeenten hebben stappen gemaakt in de aanpak van Huiselijk Geweld en/of hebben plannen liggen hoe ze de aanpak willen versterken.

Rapport IGJ over casusonderzoek pleegzorg meisje Vlaardingen
Recent is het rapport van de IGJ naar de situatie van het meisje in pleegzorg in Vlaardingen uitgekomen. Het is schokkend om te lezen dat de inspectie constateert dat dit meisje aan haar lot is overgelaten en het geeft aan hoe belangrijk het is om het werk van de jeugdbescherming kwalitatief goed te doen. De IGJ is inmiddels overgegaan op intensief toezicht op de William Schrikker Stichting. Vanuit de regio Haaglanden zullen we met de WSS bespreken hoe de lessen ook in onze regio in de praktijk worden gebracht.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer-van Slageren
burgemeester

[3] www.jeugdhulphaaglanden.nl/bibliotheek+openbaar/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=2772137